

**Česká školní inspekce
Olomoucký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIM-1425/16-M

Název právnické osoby vykonávající činnost školy / školského zařízení	Základní škola Bílá Lhota, okres Olomouc, příspěvková organizace
Sídlo	Bílá Lhota 56, 783 21
E-mail právnické osoby	vedeni.skoly@zsbilalhota.cz
IČ	70 989 419
Identifikátor	600 140 652
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Radek Pospíšil
Zřizovatel	obec Bílá Lhota
Místo inspekční činnosti	783 21 Bílá Lhota 56
Termín inspekční činnosti	9. až 11. 11. 2016

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle školních vzdělávacích programů pro základní vzdělávání a zájmové vzdělávání.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Charakteristika

Základní škola Bílá Lhota, okres Olomouc, příspěvková organizace (dále škola, subjekt), je úplná škola s 1. až 9. ročníkem. Na prvním stupni je spojena výuka 4. a 5. ročníku, a to zejména ve vyučovacích předmětech výchovného zaměření. Disponibilní časová dotace je využita mimo jiné k posílení výuky anglického jazyka na prvním stupni (anglický jazyk je vyučován se souhlasem zákonných zástupců žáků již od 1. ročníku), na druhém stupni k posílení výuky informatiky. Subjekt zajišťuje také zájmové vzdělávání ve školní družině určené pro žáky 1. až 3. ročníku, úplata za zájmové vzdělávání není vybírána. Prezentace školy je pravidelně realizována v novinách Obecního úřadu Bílá Lhota, v krajském měsíčníku Zpravodaj školství, dále na webových stránkách školy, v kronice školy. Další informace o škole jsou prezentovány na třídních schůzkách, při dnu otevřených dveří a konzultačních odpoledních určených pro zákonné zástupce žáků.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Činnost školy vychází ze stručně a přehledně zpracované koncepce rozvoje školy, která obsahuje jak krátkodobé, tak střednědobé a dlouhodobé cíle. Tyto cíle jsou pak rozpracovány v celoročním plánu práce. Plánování vychází z reálných možností i potřeb školy, každoroční vyhodnocení celoročního plánu vede k formulaci opatření vedoucích k naplňování koncepce školy. Cílem je utváření klíčových kompetencí žáků, které povedou k jejich budoucímu uplatnění na trhu práce, zejména jazykové, čtenářské, informační a komunikační gramotnosti, posilování sociální kompetence žáků a pocitu sounáležitosti s regionem.

Základní vzdělávací cíle a strategie jsou obsaženy ve školních vzdělávacích programech. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání je zaměřen na komplexní rozvoj osobnosti žáka s důrazem na rozvoj jazykové a informační gramotnosti žáků. Školní vzdělávací program pro školní družinu a na něj navázaný celoroční plán práce se zaměřuje na rozvoj talentu a zájmu žáků a aktivní trávení volného času.

Činnost školy je organizována v souladu s vlastními vnitřními předpisy zveřejněnými pro pedagogy v elektronické podobě na sdíleném disku, strategické dokumenty týkající se vzdělávání jsou zveřejněny na webových stránkách školy. Provozní záležitosti jsou pravidelně projednávány na organizačních poradách. Zasedání pedagogické rady a metodických orgánů vyhodnocují výsledky vzdělávání žáků, práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, navrhuje opatření ke zlepšení. Kontrolní a hospitační činnost ředitele školy probíhá podle plánu hospitací i na základě aktuální potřeby. Vyučujícím je poskytována zpětná vazba, náměty na zlepšení stavu, jejichž uvádění do praxe je dále vyhodnocováno a využíváno při plánování dalšího profesního rozvoje pedagogů. Ředitel školy vytváří podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a příležitosti pro vlastní profesní rozvoj s ohledem na efektivní chod školy. Absolvované vzdělávací akce (např. z oblasti zavádění nových metod a forem práce, jazykového vzdělávání, environmentální výchovy, pohybové aktivity ve školní družině, využití interaktivních materiálů, multimédií a moderní vzdělávací techniky) reflektují aktuální potřeby školy v oblasti vzdělávání žáků. Mezi pedagogy funguje vzájemná spolupráce a předávání poznatků, část vyučujících využívá také formy vzájemných hospitací. Není však systémově nastavená péče o nekvalifikované vyučující, což se částečně projevilo na kvalitě poskytovaného vzdělávání.

Vedení školy pravidelně vyhodnocuje stav materiálních podmínek pro vzdělávání, přijímá opatření tak, aby bylo zajištěno vzdělávání žáků respektující jejich individuální vzdělávací potřeby. Areál školy je členěn do tří vzájemně propojených budov, které poskytují dostatek

kmenových a odborných učeben, součástí je i tělocvična a sportovní hřiště. Školní družina využívá pro svoji činnost vlastní místnost i další prostory školy. Učebny i chodby školy jsou efektivně využity k prezentaci prací žáků. Subjekt vyhodnocuje bezpečnostní rizika, přesto bylo ze strany vedení školy nedostatečně vyhodnoceno riziko spojené s překročením povoleného počtu účastníků zájmového vzdělávání ve školní družině.

V rámci zkvalitnění své výchovné, vzdělávací i preventivní činnosti subjekt spolupracuje s řadou institucí, aktivně se účastní kulturního života obce. Úzká a efektivní spolupráce je navázána s místní mateřskou školou, návštěvy dětí ve škole a vyučující základní školy v mateřské škole usnadňují pozdější přechod dětí do základního vzdělávání. Vyučující také organizují návštěvy kulturních akcí, účast žáků v soutěžích a olympiádách, školní výlety a pobyty v přírodě. Rozvinuta je spolupráce s Domem dětí a mládeže Mohelnice a Základní uměleckou školou Mohelnice. Pedagogové těchto zařízení poskytují zájmové vzdělávání žákům školy v prostorách školy bez nutnosti přesunu žáků – v aktuálním školním roce se jedná o kroužky florbal, tanec, hra na klavír, keyboard, kytaru a dechové nástroje. V rámci činnosti školy je nabízen kroužek hry na flétnu, hudebně-dramatický a miniházená. Školní družina nabízí v době hlavní činnosti kroužek flétníčka, zapojuje se také do různých aktivit pořádaných školou – karneval, turistické akce, školní besídky, řada příležitostných akcí je určena pro účast žáků se svými rodiči.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Hospitované vyučovací hodiny byly vyučujícími připravené a promyšlené, výuka byla vedena odborně správně, stanovené výukové cíle byly v souladu se školním vzdělávacím programem a přiměřené cílové skupině žáků. Tempo výuky většinou odpovídalo schopnostem žáků, náročnost učiva a využívané metody i formy práce byly přizpůsobeny dané věkové kategorii žáků. Frontální výuka byla vhodně doplňována prací ve dvojicích, skupinách i samostatnou prací žáků. Prezentovaná učební látka byla žákům předávána srozumitelně s dostatečným prostorem pro její procvičení a upevnění.

Názornost výuky byla efektivně podpořena příslušnými učebními pomůckami. Vyučující vytvářeli dostatek prostoru pro vyjádření vlastního názoru žáků k probírané problematice a průběžně poskytovali žákům zpětnou vazbu o míře zvládnutí učiva. Žáci byli většinou aktivní, získané znalosti a dovednosti dokázali aplikovat při řešení úkolů, pozitivně reagovali na pokyny vyučujících. Měli dostatek příležitostí ke kladení otázek, k objevování, k pochopení souvislostí s reálnými situacemi z každodenního života. Práci s textem, zařazováním čtenářských dílen, řízenými rozhovory, ponecháním prostoru pro diskuzi a vyjádření vlastního názoru žáků zároveň s důrazem na spisovnou češtinu byla podporována čtenářská gramotnost a komunikativní dovednosti žáků. Dostatečná podpora byla věnována žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Většina vyučujících využívala během výuky formativní hodnocení zaměřené na dosahování učebních cílů u jednotlivých žáků.

V některých vyučovacích hodinách vedených nekvalifikovanými vyučujícími se projevily částečné nedostatky. Nedostatečně promyšlené využití rozmanitých metod a forem výuky a nezařazení vhodných aktivit s ohledem na individuální potřeby žáků způsobovaly potíže udržet pozornost a aktivní zájem žáků o výuku.

Vedení výuky cizích jazyků v daném jazyku směřovalo k rozvoji komunikativních kompetencí žáků. Žáci dobře reagovali na pokyny a dotazy kladené v cizích jazycích, přirozeně se vyjadřovali v cizím jazyce. Chyby byly opravovány s citem, důraz byl kladen na srozumitelnost vyjádření i správnou výslovnost. K vysvětlení nového učiva byl účelně využíván mateřský jazyk. Rozvoj komunikativní kompetence žáků je podporován účastí

školy v projektu eTwinning, Postcrossing, organizováním výjezdů žáků do zahraničí, v loňském školním roce byl podpořen také vedením výuky rodilým mluvčím.

Napříč výukou vládlo příznivé pracovní klima, založené na přirozené autoritě vyučujících a jejich empatickém přístupu k žákům. Komunikace mezi vyučujícími a žáky i mezi žáky navzájem probíhala korektně, bez jakýchkoliv náznaků nežádoucích projevů. V části sledovaných hodin (zejména na druhém stupni) chybělo sebehodnocení a vzájemné hodnocení práce žáků, nebylo tak využito tohoto nástroje k dotváření zpětné vazby ve vztahu ke splnění stanovených vzdělávacích cílů pro žáky i učitele a možnost rozvíjení a upevňování sociálních kompetencí žáků.

K dosažení cílů stanovených ve školním vzdělávacím programu pro zájmové vzdělávání využívala kvalifikovaná vychovatelka pestrou paletu výchovně vzdělávacích strategií, např. skupinovou i individuální práci, komunitní kruh, dramatizaci, práci s knihami a časopisy, mapami, internetem, soutěže výstavy, besedy, pohybové aktivity, odpočinek, relaxační techniky, praktické dovednosti, řešení problémových úloh. Při volbě činností byla pozornost zaměřena na témata: místo, kde žijeme, lidé kolem nás, lidé a čas, rozmanitost a krása přírody, člověk a jeho zdraví. Hodnocení bylo prováděno formou společné diskuze na závěr činností jako zpětná vazba dosažení společného cíle.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Vyučující průběžně zjišťují a vyhodnocují výsledky vzdělávání žáků, vyhodnocují oblasti rizikového chování žáků, přijímají opatření ke zlepšení. Úspěšně se daří snižovat míru neomluvené absence žáků, je vytvořen systém pro ověřování a hodnocení výsledků vzdělávání žáků. Vedle externího hodnocení, při kterém dosahují žáci srovnatelných výsledků se žáky stejného typu škol, využívá škola vlastní evaluační nástroje umožňující hodnotit aktuální úroveň znalostí a dovedností i porovnávat výsledky s předcházejícím obdobím. Kromě standardních hodnoticích nástrojů (ústní zkoušení, testy, krátké prověrky, čtvrtletní písemné práce apod.) vypracovávají vždy ke konci školního roku žáci 8. a 9. tříd pod vedením příslušných vyučujících ročníkové práce. V nich uplatňují nejen své zájmy, záliby a zkušenosti, ale i získané poznatky při zjišťování a vyhledávání podkladů, jsou vedeni k respektování požadavků stanovených kritérií pro psaní textu.

Dosažené výsledky vzdělávání žáků jsou podrobně analyzovány na úrovni jednotlivců a tříd, a to na jednáních metodických orgánů a pedagogické rady. Na základě zjištěných výsledků škola přijímá opatření k eliminaci nedostatků, jejich realizaci a účinnost vyhodnocuje zejména při hospitační činnosti. Celkově dobré studijní výsledky žáků školy jsou odrazem efektivní pedagogické práce, motivace žáků k učení, podpory jejich sociální a osobnostní kompetence. Výsledkem motivačního přístupu je také převaha pochvalných výchovných opatření nad kázeňskými. O průběžných výsledcích hodnocení jsou rodiče informováni prostřednictvím žákovských knížek, na pravidelných třídních schůzkách a během konzultačních hodin.

Činnosti školního poradenského pracoviště zabezpečuje zejména výchovný poradce a školní metodik prevence. Škola také spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními, případně s orgánem sociálně právní ochrany dítěte. Výchovný poradce koordinuje a zabezpečuje průběžnou péči o žáky s potřebou podpůrných opatření ve spolupráci s pedagogickými pracovníky i zákonnými zástupci žáků, kteří mají možnost využít konzultačních schůzek. Ve škole je individuálně integrováno 11 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, z toho 7 v souladu s vypracovaným individuálním vzdělávacím plánem. Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami nebo s rizikem školního neúspěchu

je poskytována účinná podpora formou reedukace za použití speciálních učebnic, důraz je kladen na individuální přístup ke každému žákovi. Nedílnou součástí poskytovaných služeb je také kariérové poradenství k volbě povolání, které se uskutečňuje zabezpečením účasti žáků na burze středních škol, poradách a besedách se zástupci středních škol, diagnostickým šetřením schopností a zájmového zaměření žáků.

Do tvorby a realizace preventivního programu jsou zapojeni všichni vyučující. Jako součást školního vzdělávacího programu jsou témata k oblasti primární prevence vhodně zakomponována do vyučovacích předmětů prvouka a přírodověda na prvním stupni a přírodopisu a občanské výchovy na stupni druhém. Tím škola zajišťuje soustavné vzdělávání žáků v oblasti zdravého životního stylu, podporuje aktivní využití volného času, vytváření dovedností v sociální oblasti zaměřených na odmítání negativních jevů, vlastní odpovědnost a umění vyrovnat se s neúspěchem. Negativní jevy jako šikana, kouření, kyberšikana, zkušenosti žáků s užíváním návykových látek se téměř nevyskytují, škola sleduje účinnost udělených výchovných opatření k posílení kázně žáků za nevhodné chování vůči spolužákům, případně učitelům. Preventivním opatřením školy upozorňujícím na nebezpečí používání drog a dalších forem závislosti je také nástěnka na chodbě školy společně se schránkou důvěry. Pozitivní klima školy se projevuje i tím, že žáci dávají při řešení problému přednost osobnímu kontaktu s učiteli. Individuálními pohovory nejen se žáky, kteří mají výchovné problémy, pocházejí z nepodnětného prostředí a z dalších rizikových skupin, škola soustavně sleduje optimální zajištění podmínek pro jejich vzdělávání.

Závěry

Hodnocení vývoje

- Na základě zájmu zákonných zástupců žáků byla zavedena výuka anglického jazyka od 1. ročníku.
- Bylo rozšířeno vybavení učeben moderní didaktickou technikou, jejíž efektivní využívání ve výuce vede k rozvoji kompetencí k učení, k řešení problémů i informační gramotnosti.

Silné stránky

- Jazykové kompetence žáků jsou rozvíjeny účastí školy v programu Comenius, využitím nabídek projektů umožňujících pobyty v zahraničí (Německo, Velká Británie) i zapojením školy do programu eTwinning v rámci výuky německého jazyka a Postcrossing v rámci výuky anglického jazyka.
- Rozvoji čtenářské gramotnosti napomáhá pravidelná realizace čtenářských dílen. Rozvoj informační gramotnosti i komunikační kompetence je podpořen realizací ročníkových prací žáků 8. a 9. ročníků.
- Škola posiluje a žáků pocit sounáležitosti s obcí, např. formou nabídky témat ročníkových prací zaměřených na obec a okolí.
- Spolupráce se Základní uměleckou školou Mohelnice a Domem dětí a mládeže Mohelnice umožňuje žákům aktivní trávení volného času v prostorách školy formou zájmových útvarů.
- Kvalifikovaná vychovatelka školní družiny se průběžně dále vzdělává, při organizaci činnosti školní družiny vychází také z názorů zákonných zástupců žáků.

Slabé stránky

- Při výuce v základní škole není dostatečně využíváno sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků jako nástroje k rozvoji sociálních kompetencí žáků i kompetencí k učení.
- Nedostatky vykazuje kontrolní a řídicí činnost ředitele školy ve vztahu ke školní družině - ředitel školy nevyhodnotil rizika spojená s překročením maximálního počtu účastníků zájmového vzdělávání ve školní družině, nezajistil tak bezpečnost účastníků zájmového vzdělávání.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Změna organizace školní družiny a důsledné zajištění bezpečnosti účastníků zájmového vzdělávání.
- Častější využívání sebehodnocení a vzájemného hodnocení žáků jako nástroje k rozvoji sociálních i komunikativní kompetencí žáků.
- Účinná podpora nekvalifikovaným pedagogům k zajištění jejich profesního rozvoje, např. formou vzájemných hospitací, výměnou zkušeností, rozvojem konstruktivní pedagogické spolupráce.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 14 dnů přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Olomoucký inspektorát, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.m@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Škola pro život, základní školy Bílá Lhota, č.j. 234/2006, s platností od 20. 8. 2006
2. Dodatek k ŠVP ZV č. 1, ze dne 25. 6. 2013
3. Dodatek k ŠVP ZV č. 2, ze dne 31. 8. 2016
4. Školní řád, ze dne 31. 8. 2005 včetně dodatku ze dne 16. 9. 2016
5. Složka: program jednání školské rady ZŠ Bílá Lhota, školní rok 2015/2016, 2016/2017
6. Koncepce rozvoje školy od školního roku 2015/2016
7. Jmenování do funkce ředitele, s účinností od 1. srpna 2015, ze dne 31. 7. 2015
8. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, k datu tisku 7. 11. 2016
9. Celoroční plán práce ZŠ Bílá Lhota, školní roky 2015/2016, 2016/2017
10. Složka: Zápisy z pedagogických rad, školní roky 2015/2016, 2016/2017
11. Výsledné listiny externího testování 5., 8. a 9. tříd, školní rok 2015/2016 a 2016/2017
12. Čtvrtletní písemné práce z matematiky, školní rok 2015/2016, 2016/2017

13. Ročníkové práce žáků 8. a 9. tříd, školní rok 2015/2016
14. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2015/2016
15. Složka: zápis do 1. ročníku
16. Personální dokumentace pedagogických pracovníků s OSC 25800 a 26900 (doklady o dosaženém vzdělání)
17. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (doklady o dosaženém vzdělání, osvědčení a certifikáty z DVPP) ke dni inspekce
18. Plány DVPP za školní roky 2015/2016 a 2016/2017
19. Vnitřní řád školní družiny při ZŠ Bílá Lhota, ze dne 1. 9. 2015
20. Školní družina při základní škole v Bílé Lhotě ŠVP ŠD, Celoroční plán činnosti pro školní rok 2016/2017, 1. 9. 2016
21. Školní vzdělávací program pro školní družinu při základní škole Bílá Lhota, ze dne 30. 6. 2008
22. Přehled výchovně vzdělávací práce, školní rok 2016/2017
23. Koncepce poradenských služeb poskytovaných v ZŠ Bílá Lhota, ze dne 1. 9. 2016
24. Školní preventivní program základní školy a školského zařízení, ze dne 15. 9. 2014
25. Vyhodnocení školního preventivního programu, za období 1. 9. 2015 – 30. 6. 2016
26. Plán práce výchovného poradce na školní rok 2016/2017
27. Seznam žáků se SVP, školní rok 2016/2017
28. Vybrané složky žáků s IVP, školní rok: 2016/2017
29. Zpráva výchovného poradce za 3. čtvrtletí 2015/2016
30. Zpráva výchovného poradce za 4. čtvrtletí 2015/2016
31. Doklady související se zajištěním bezpečnosti žáků při poskytování vzdělávání a školských služeb
32. Doklady vztahující se k finančním podmínkám školy (finanční vypořádání dotací poskytnutých ze státního rozpočtu s výjimkou dotací na projekty spolufinancované z rozpočtu Evropské unie a z prostředků finančních mechanismů, výkaz zisku a ztráty příspěvkové organizace a hlavní kniha analyticky za rok 2015)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Markéta Kadaňková, školní inspektorka

Markéta Kadaňková v. r.

Mgr. Monika Gloserová, školní inspektorka

Monika Gloserová v. r.

Mgr. Pavel Vykoupil, školní inspektor

Pavel Vykoupil v. r.

Bc. Zdena Turková, kontrolní pracovnice

Turková Zdeňka v. r.

V Olomouci 30. listopadu 2016

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Radek Pospíšil, ředitel školy

Radek Pospíšil v. r.

V Bílé Lhotě 6. 12. 21016